

[Parkov.]

at det skulde gøre den Virkning, som var tilsigtet, uden dog at faa alt det med, som ogsaa kunde tages i Betragtning ved Bedømmelsen af de Udtalelser, det ærede Medlem fremsatte, men altsaa en Voldsomhed, som i nogen Maade i hvert Fald lammede mig, det maa jeg erkende. Men det er kun en kort Tid, noget saadant kan lykkes; man vaagner snart op og siger: Ja, men hvad var det dog? Var det andet end Ord? Var der noget som helst Bevis? Hvor er det Land, hvor er det Land i Europa, i Verden, hvor de slet ikke har Brug for Vaaben mere? De stoler paa, at man kan afruste. Ja, Lord Robert Cecil har sagt, at det kan man godt gøre, det er der i og for sig ikke noget til Hinder for, ja, naturligvis, det kan et Land gøre, hvis det vil løbe den dermed forbundne Risiko. Det har Lord Robert Cecil sagt paa Forespørgsel, men hvad skulde han sige andet? Naturligvis kan man gøre det, men hvor er de Lande, som har gjort det? Jeg kender dem ikke. Og saa for øvrigt dette med Stemninger! Jeg kendte lidt til Stemningen i de August-dage 1914; det var en meget alvorlig Stemning, der var over det danske Folk, baade hos dem, der kom ind, og hos dem, der blev hjemme, men der var ingen, der var i Tvivl om, hvad Landet krævede af dem. Jeg ved af Erfaring om en lille Flok, som blev sendt ud under Kommando af en Korporal eller Underkorporal, hvad han nu var, altsaa en Skare paa en 15—20 Mand; de blev sendt ud for at bevogte en Overgang. Det var unge Landmænd, det var Haandværkere, og der var et Par Studenter imellem, og da de var paa Vej derud, traf de ganske uvilkaarligt, uden at der var nogen, der talte voldsomt eller højt til dem eller søgte at tage Modet fra dem, den Aftale, at paa dette Sted kom ingen over, saa længe de var i Live. Ja, det var ganske forfærdeligt, men de gjorde det. Ja, det var frygteligt at tænke sig, at der fandtes en saadan Ungdom i Danmark, som gik ud med det faste Forsæt, at her var det deres Sag at varetage Landets Tarv og Interesser og kæmpe, saaledes som danske Soldater har kæmpet tidligere. Ja, det er forfærdeligt, men det er sandt!

Man siger, at vi i nogen Maade skulde

benytte Forsvarssagen politisk. Nej, vi har saamænd aldrig spundet nogen politisk Fortjeneste paa den Stilling, vi har taget til Forsvarssagen, aldrig, og vi agter heller ikke at gøre noget som helst Forsøg i saa Henseende nu, vi vil bringe alle de Ofre, som er nødvendige, baade personlige og økonomiske, og vi vil tage det Frafald, som mulig kunde blive Følgen deraf. Ja, jeg kan nu ikke tro paa noget Frafald, thi de Udtalelser og Anskuelse, jeg har gjort mig til Talsmand for *paa mit Partis Vegne*, har Sangbund langt, langt ud over det konservative Folkeparti, ogsaa hos det ærede Medlems Meningsfæller, ogsaa, saa sandt jeg staar her, hos det ærede Medlems Meningsfæller. (Afbrydelser). Men jeg kan ikke trække Folk frem, thi vi ved, hvordan det vil gaa dem, hvis jeg røbede her, at her var en, som var Socialdemokrat, der var Forsvarsvæn; hvordan vilde det ikke gaa ham? Jeg skal ikke spaa, jeg tror, han vilde komme ilde fra det, derfor skal jeg ikke gøre det; men jeg ved, at de eksisterer, og heldigvis er det Tilfældet. Nej, hvis vi kom saa vidt, som det ærede Medlem i Gaar gjorde sig til Talsmand for, at vi skulde, at vi skal opgive ethvert Forsvar gennem Kamp, saa maa jeg sige, saa paakommer den samme Følelse mig og maaske mange andre som den, der gav sig Udtryk i det ærede Medlem Hr. Fraenkels Udtalelser i Gaar. Der er noget, som siger til os: Ja, men vil det ikke sige, at vi stryger Flaget, at vi opgiver paa Forhaand at være et selvstændigt, frit Land, er der ikke noget om det? Og hvilket Omdømme, naar det var os, *os alene*, hvilket Omdømme i andre Lande og hos andre Folk!

Men, som sagt, i en *fælles Front* mod Krig og Vold og for Fred og Nedrustning vil man finde ogsaa os, og indtil det Øjeblik kommer, tillader jeg mig, som jeg nu har gjort mig til Talsmand for det paa mit Partis Vegne, at anbefale, at vi tager de to Forslag, der foreligger for os, op til Behandling og søger at faa et forsvarligt Udfald af disse Forhandlinger baade med Hensyn til det, som Lovene kan yde, og med Hensyn til det, der kræves.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch har Ordet for en kort Bemærkning.